राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या जिल्हा परिषद/पंचायत समिती/ ग्रामंपचायतीच्या निवडणुकांसाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः जिपंनि २०१९/प्र.क्र.११/पं.रा.-२ बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ, मुंबई :४०० ००१. तारीख:२० सप्टेंबर, २०१९.

वाचा:-

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांचेकडील आदेश क्र. रानिआ/ जिपपंस/ २०१६/ प्र.क्र.२६/का.७, दिनांक ०९/११/२०१६.

प्रस्तावना -

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका मुक्त, निर्भय व पारदर्शक वातावरणात पार पाडणे ही राज्य निवडणूक आयोगाची संविधानिक जबाबदारी आहे. जिल्हा परिषद/पंचायत सिमती/ ग्रामपंचायत या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सार्वित्रक व पोट निवडणुका पार पाडण्यासाठी राज्य शासनामार्फत अर्थसंकल्पीय तरतूदींमधून जिल्हाधिकारी यांना अनुदान वितरीत करण्यात येते. या अनुदानातून जिल्हाधिकारी निवडणूकांवरील खर्च भागवितात. महागाईच्या वाढत्या प्रमाणानुसार या निवडणूकांसाठी होणारा खर्चदेखील वाढत असल्याने शासनामार्फत उपलब्ध करुन दिलेले अनुदान अपुरे पडत असल्याची बाब जिल्हाधिकारी यांनी राज्य निवडणूक आयोगाच्या निदर्शनास आणली आहे.

त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी यांना निवडणूकांसाठी वेळेवर पुरेसा निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत राज्य निवडणूक आयोगाने निर्देश दिले आहेत.

शासन निर्णय:-

आगामी वर्षामध्ये होणाऱ्या जिल्हा परिषद, पंचायत समिती आणि ग्रामपंचायत या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सार्वत्रिक व पोट निवडणूकांसाठी राज्य निवडणूक आयोगाकडून ग्राम विकास विभागाकडे वेळापत्रक व आकडेवारी सादर करण्यात येते. सदर निवडणूकांची आकडेवारी व प्रचलीत आर्थिक निकष विचारात घेऊन (Financial Norm) ग्राम विकास विभागाकडून अर्थसंकल्पीय अंदाज प्रस्तावित केला जातो. ग्राम विकास विभागाने जिल्हा परिषद/ पंचायत समिती/ग्रामपंचायत निवडणूकांसाठीचा प्रस्तावित अर्थसंकल्प अंदाज वित्त विभागास सादर करावे व वित्त विभाग छाननी अंती अनुज्ञेय रकमा शक्यतो कपात न करता विधिमंडळास मंजुरीसाठी सादर करेल. विधीमंडळाच्या मंजुरीस अधिन राहून अर्थसंकल्पीय तरतुदीद्वारे जिल्हा परिषद/ पंचायत समिती/ग्रामपंचायतींच्या निवडणूकांसाठी वित्त विभागाकडून निधी ग्राम विकास विभागास उपलब्ध करुन देण्यात येईल.

सदर निवडणूकांसाठी विधिमंडळाने मंजुर केलेली तरतूद वित्त विभागाव्दारे ग्राम विकास विभागास BDS प्रणालीवर निवडणूकीचे वेळापत्रक लक्षात घेऊन निवडणूकीच्या आधी उपलब्ध करुन देण्यात येईल. मात्र, राज्य निवडणूक आयोगाकडून निवडणूक कार्यक्रम जाहीर झाल्यानंतरच त्याप्रमाणात जिल्हाधिकारी यांना निधी वितरीत करण्याची दक्षता ग्राम विकास विभागाने घ्यावी.

- २. वरील प्रमाणे अनुज्ञेय होणारी अनुदानाची रक्कम ग्राम विकास विभागामार्फत अर्थसंकल्पीय Liability Register System (LRS) प्रणालीव्दारे उपलब्ध करुन देण्यात येईल जेणेकरुन सर्वसाधारणपणे निधी विनाखर्च जिल्हयात पडुन राहणार नाही. LRS प्रणालीमध्ये उपलब्ध करुन देण्यास अडचणी उदभवल्यास शासनामार्फत अर्थसंकल्पीय संगणक वितरणप्रणालीव्दारे प्रथमतः संबंधित जिल्हाधिकारी, यांना सुपुर्द करण्यात येईल. जिल्हाधिकारी यांनी सदर निधी ज्या निवडणूकांसाठी प्राप्त झाला आहे त्याच निवडणूकांसाठी तात्काळ खर्च करावा. ३१ मार्च अखेर निधीची आवश्यकता नसल्यास निधी तात्काळ समर्पित करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच, जिल्हाधिकारी यांनी निवडणूकीनंतर उपयोगिता प्रमाणपत्र तात्काळ सादर करावे.
- 3. शासनाने जिल्हा परिषद/पंचायत समिती/ग्रामपंचायतींच्या निवडणूकांसाठी वितरीत केलेल्या अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही व कोणतीही अनियमितता घडणार नाही, तसेच निकषापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता जिल्हाधिकारी यांनी घ्यावी.
- ४. जिल्हा परिषद/पंचायत समिती/ग्रामपंचायतींच्या निवडणूकांसाठी झालेल्या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे व उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Utilization Certificates) जिल्हाधिकारी यांनी विभागीय आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग व शासनाकडे निवणूक प्रक्रिया पार पाडल्यानंतरच्या लगतच्या महिन्याच्या १५ तारखेपर्वी सादर करावीत, खर्चावर नियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०९२०२०४२५७७४२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

असीम गुप्ता

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा. राज्यपालांचे सचिव,
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ३. मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ४. मा. राज्यमंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई -३२.
- ६. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई -३२.
- ७. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई, नागपूर.
- ८. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व परिक्षण) मुंबई, नागपूर.
- ९. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- १०. प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
- १२. सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३. सर्व जिल्हाधिकारी,
- १४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १५. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई (दोन प्रती)
- १६. कार्यासन क्रमांक वित्त-१, वित्त-७ व वित्त-८, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१७. कार्यासन अर्थसंकल्प-३, १६ व व्यय- १५, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१८.निवडनस्ती कार्यासन क्र. पं.रा.-२, ग्राम विकास विभाग, मुंबई.